



**Strategia rozwoju Województwa Podlaskiego  
do roku 2020  
i założeń regionalnego programu operacyjnego  
na lata 2014-2020  
a wdrażanie zasady zrównoważonego rozwoju**

Marta Wiśniewska


Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU  
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ



# Misja Województwa Podlaskiego (2006)

WOJEWÓDZTWO PODLASKIE REGIONEM AKTYWNEGO  
I ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU Z WYKORZYSTANIEM  
WALORÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO,  
WIELOKULTUROWEJ TRADYCJI I POŁOŻENIA PRZYGRANICZNEGO

## Cele strategiczne (2006)


- Podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej województwa
- Rozwój zasobów ludzkich zgodnie z potrzebami rynku pracy
- Podniesienie konkurencyjności podlaskich firm w aspekcie krajowym i międzynarodowym
- **Ochrona środowiska naturalnego** 
- Rozwój turystyki z wykorzystaniem walorów przyrodniczych i dziedzictwa kulturowego
- Wykorzystanie przygranicznego i transgranicznego położenia województwa
- Rozwój rolnictwa i tworzenie warunków wielofunkcyjnego rozwoju wsi

# Priorytety i działania - 2006 (1)

## Priorytet I. Infrastruktura techniczna

Działanie 1. Rozwój systemu transportowego województwa

Działanie 2. Rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego

Działanie 3. Rozwój systemów zaopatrzenia w wodę,  
odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz  
usuwania i unieszkodliwiania odpadów stałych 

Działanie 4. Rozwój systemów energetycznych 

## **Priorytety i działania - 2006 (2)**

### **Priorytet II. Infrastruktura społeczna**

Działanie 1. Rozwój lecznictwa i opieki socjalnej

Działanie 2. Rozwój kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego

Działanie 3. Rozwój sportu i rekreacji

Działanie 4. Rozwój szkolnictwa

Działanie 5. Rewitalizacja zdegradowanych obszarów miejskich  
oraz rozwój mieszkalnictwa

## Priorytety i działania - 2006 (3)

### Priorytet III. Baza ekonomiczna

Działanie 1. Rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich 

Działanie 2. Rozwój turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego

Działanie 3. Wsparcie przedsiębiorczości

Działanie 4. Rozwój innowacyjności gospodarki regionu 

Działanie 5. Tworzenie spójnego i efektywnego systemu promocji

Działanie 6. Rozwój kadr gospodarki regionu, w tym kształcenia  
ustawicznego 

Działanie 7. Rozwój funkcji metropolitalnych Białegostoku

# Wizja Województwa Podlaskiego w roku 2030 (2013)

## ZIELONE

„(...) Należy utrwaląć tę percepcję [Zielona Kraina] unikalności i wyjątkowości regionu, jako podstawę rozwijania zielonych (ekologicznych) specjalizacji.

UE i społeczeństwa państw członkowskich wykazują rosnącą wrażliwość na kwestie środowiskowo-klimatyczne. Rosnące znaczenie mają: umiejętności dla zazieleniania polityk, możliwości rozwijania zielonych innowacji oraz kształtowania bardziej zielonych usług. Nasz region może wykorzystać te możliwości jako istotny walor rozwojowy.”

## OTWARTE

## DOSTĘPNE

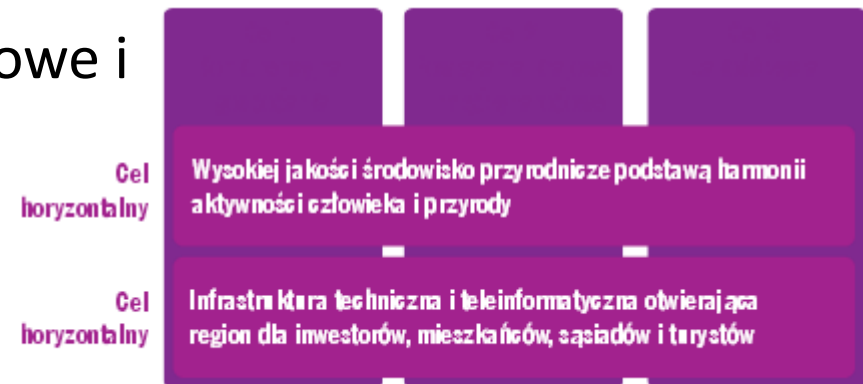
## PRZEDSIĘBIORCZE





## Cele strategiczne i horyzontalne (2013)

- Cel strategiczny 1: Konkurencyjna gospodarka
- Cel strategiczny 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe
- Cel strategiczny 3: Jakość życia



U podstaw skutecznej realizacji celów strategicznych leżą cele horyzontalne, przenikające cele strategiczne:

- wysokiej jakości środowisko przyrodnicze podstawą aktywności człowieka i przyrody,
- infrastruktura techniczna i teleinformatyczna otwierająca region dla inwestorów, mieszkańców, sąsiadów i turystów.

## Cele strategiczne i operacyjne (2013)

- Cel 1: Konkurencyjna gospodarka
  - 1.1. Rozwój przedsiębiorczości
  - 1.2. Wzrost innowacyjności podlaskich przedsiębiorstw
  - 1.3. Rozwój kompetencji do pracy i wsparcie aktywności zawodowej mieszkańców regionu
  - 1.4. Kapitał społeczny jako katalizator procesów rozwojowych
  - 1.5. Efektywne korzystanie z zasobów naturalnych
    - ograniczenie energo- i materiałochłonności działalności, rozwój OZE, ekoinnowacje, przedsięwzięcia związane z zieloną gospodarką (w tym na terenach wiejskich), ICT jako aktywator zielonego wzrostu, zielone zamówienia publiczne, certyfikacja, BAT
  - 1.6. Nowoczesna infrastruktura sieciowa
    - rozbudowa i modernizacja infrastruktury energetycznej sieci przesyłowej i dystrybucyjnej, ze szczególnym uwzględnieniem energetyki opartej na OZE; inteligentne sieci przesyłu i dystrybucji

## Cele strategiczne i operacyjne (2013)

- Cel 2: Powiązania krajowe i międzynarodowe
  - 2.1. Aktywność podlaskich przedsiębiorstw na rynku ponadregionalnym
  - 2.2. Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej województwa  
m.in. dostępność terenów inwestycyjnych?
  - 2.3. Rozwój partnerskiej współpracy transgranicznej  
m.in. ochrona wspólnego dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszaru pogranicza

## Cele strategiczne i operacyjne (2013)

- Cel 3: Jakość życia
  - 3.1. Zmniejszenie negatywnych skutków problemów demograficznych
  - 3.2. Poprawa spójności społecznej
  - 3.3. Poprawa stanu zdrowia społeczeństwa oraz bezpieczeństwa publicznego
  - 3.4. Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami  
edukacja ekologiczna i zwiększenie aktywności prośrodowiskowej społeczeństwa;  
ochrona powietrza, gleb, wody i innych zasobów; efektywny system  
gospodarowania odpadami, gospodarka niskoemisyjna (w tym efektywność  
energetyczna); ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych oraz  
odtworzenie i renaturalizacja ekosystemów zdegradowanych

## **Cele tematyczne funduszy UE w pakiecie legislacyjnym**

1. Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji
2. Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości technologii informacyjno-komunikacyjnych
3. Podnoszenie konkurencyjności MŚP, sektora rolnego oraz sektora rybołówstwa i akwakultury
- 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach**
- 5. Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem**
- 6. Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów**

## **Cele tematyczne funduszy UE w pakiecie legislacyjnym**

- 7. Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych**
8. Wspieranie zatrudnienia i mobilności pracowników
9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem
10. Inwestowanie w edukację, umiejętności i uczenie się przez całe życie
11. Wzmacnianie potencjału instytucjonalnego i skuteczności administracji publicznej

## Wstępny projekt RPO WP na lata 2014-2020

- Oś I Wzmocnienie potencjału i konkurencyjności gospodarki regionu
  - Oś II Przedsiębiorczość i aktywność zawodowa
  - Oś III Kompetencje i kwalifikacje
  - Oś IV Poprawa dostępności transportowej
  - Oś V Gospodarka niskoemisyjna
  - Oś VI Ochrona środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
  - Oś VII Poprawa spójności społecznej
  - Oś VIII Usługi użyteczności publicznej
- + Oś IX Pomoc Techniczna Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

# OŚ V GOSPODARKA NISKOEMISYJNA (1)

Cele szczegółowe:

- Wdrożenie programów oszczędnego gospodarowania energią, w tym działań termomodernizacyjnych,
- Zmniejszenie uzależnienia energetycznego regionu poprzez zmianę struktury wytwarzania energii i zwiększenie lokalnej produkcji energii ze źródeł odnawialnych



## OŚ V GOSPODARKA NISKOEMISYJNA (2)

### Działania:

- 5.1: Energetyka oparta na odnawialnych źródłach energii  
promowanie produkcji i dystrybucji energii z OZE; promowanie wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji w oparciu o popyt na ciepło użytkowe \*
- 5.2: Efektywność energetyczna w przedsiębiorstwach  
promowanie efektywności energetycznej i użycia OZE w przedsiębiorstwach

\* priorytety inwestycyjne zgodnie z przyjętymi przez Radę Ministrów Załoženiami Umowy Partnerstwa formalnie rozpoczynającymi prace nad przygotowaniem Umowy Partnerstwa oraz programów operacyjnych , w tym regionalnych, na lata 2014-2020

## OŚ V GOSPODARKA NISKOEMISYJNA (3)

Działania:

- **5.3: Efektywność energetyczna w sektorze mieszkaniowym**  
wspieranie efektywności energetycznej i wykorzystywania OZE w budynkach publicznych i sektorze mieszkaniowym
- **5.4: Strategie niskoemisyjne**  
Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich typów obszarów, w szczególności na obszarach miejskich, w tym wspieranie zrównoważonego transportu miejskiego oraz podejmowania odpowiednich działań adaptacyjnych i mitygacyjnych

# **OŚ VI OCHRONA ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI (1)**

Cele szczegółowe:

- Zwiększenie aktywności prośrodowiskowej społeczeństwa,
- Ochrona powietrza, gleb wody i innych zasobów,
- Efektywny system gospodarowania odpadami,
- Ochrona zasobów przyrodniczych i wartości krajobrazowych oraz odtwarzanie i renaturalizacja ekosystemów zdegradowanych

# **OŚ VI OCHRONA ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI (2)**

Działania:

- **6.1: Ochrona powietrza, gleb, wody**

zaspokojenie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki wodnej, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego, ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz promowanie usług ekosystemowych, w tym programu Natura 2000 oraz zielonej infrastruktury; działania mające na celu poprawę stanu środowiska miejskiego, w tym rekultywacja terenów przemysłowych i redukcja zanieczyszczenia powietrza; promowanie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje ryzyka, zapewniających odporność na klęski żywiołowe oraz stworzenie systemów zarządzania klęskami żywiołowymi

- **6.2: Efektywny system gospodarowania odpadami**

zaspokajanie znaczących potrzeb w zakresie inwestycji w sektorze gospodarki odpadami, tak aby wypełnić zobowiązania wynikające z prawa unijnego

# **OŚ VI OCHRONA ŚRODOWISKA I RACJONALNE GOSPODAROWANIE JEGO ZASOBAMI (3)**

Działania:

- 6.3: Ochrona zasobów bio- i georóżnorodności oraz krajobrazu  
ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz  
promowanie usług ekosystemowych, w tym Programu Natura 2000 oraz zielonej  
infrastruktury

# OŚ IV POPRAWA DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ (1)

Cele szczegółowe:

- Poprawa zewnętrznej dostępności transportowej regionu,
- Wzmocnienie spójności terytorialnej poprzez wspieranie wewnętrznej dostępności transportowej,
- Efektywny system transportu publicznego,
- Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym

# OŚ IV POPRAWA DOSTĘPNOŚCI TRANSPORTOWEJ (2)

Cele szczegółowe:

- 4.1: Mobilność regionalna
- 4.2: Tworzenie warunków dla rozwoju transportu kombinowanego i budowy centrów logistycznych  
rozwój przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych systemów transportu, włączając transport śródlądowy (?), morski i połączenia multimodalne
- 4.3: Infrastruktura kolejowa  
rozwój i rehabilitacja kompleksowego, nowoczesnego i interoperacyjnego systemu transportu kolejowego

# **OŚ I PODNIESIENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU... (1)**

Wśród celów szczegółowych m.in.:

- Promowanie postaw i działań sprzyjających efektywności wykorzystania zasobów naturalnych,
- Ograniczenie energo- i materiałochłonności,
- Zapewnienie alternatywnych źródeł dochodów dla ludności gminy, których rozwój uwarunkowy jest siecią Natura 2000.



## **OŚ I PODNIESIENIE KONKURENCYJNOŚCI GOSPODARKI REGIONU... (2)**

Wśród działań nawiązujących do „zielonych” celów m.in.:

- 1.2: Wspieranie inwestycji w przedsiębiorstwach
- 1.5: Wspieranie przedsiębiorczości i zatrudnienia w gminach, których rozwój uwarunkowany jest siecią Natura 2000

wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększania dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych

## **Ważne dla stanowiska do projektu RPO WP na lata 2014-2020**

- linia demarkacyjna pomiędzy programem krajowym a programami rozwoju regionalnego
- przykładowe typy operacji
- potencjalni beneficjenci i grupy docelowe
- zagwarantowanie zrównoważonego rozwoju we wszystkich osiach priorytetowych, w tym II, III, VII, VIII, IX)
- alokacje



## Dziękujemy za uwagę

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię w ramach SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU  
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

